

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

EM2021/007

23. November 2021

Agathe Fontain

3.behandling

Forslag til Finanslov for 2022

Før Inuit Ataqatigiit kommer ind på det vi ønsker at bemærke i forbindelse med Finansudvalget betænkning i forbindelse med finanslovsforslaget for 2022, ønsker vi at takke Naalakkersuisut for et godt samarbejde.

Naalakkersuisoq for Finanser og Indenrigsanliggender, du har haft en god inddragelse, har været åben, lyttet og kommet meninger i møde samt ikke mindst ønsket en realistisk tilgang til samarbejde. Vi føler alle at vi havde en plads. Tak.

Da den nye valgperiode startede, fik Naalakkersuisut ganske kort tid til at skulle præsentere et forslag til finanslov. Straks kunne man konstatere, at nye udgiftsområder ventede.

Det blev konstateret, at Kalaallit Airports havde behov for flere midler, anlæggelsen af lufthavnen i Qaqortoq var betydeligt dyrere end tidligere forudsat, flere af vores aktieselskaber som på papiret var solide viste sig at stå i en katastrofal situation. Det er meget ærgerligt at kunne konstatere, at samfundsejede virksomheder som vi er så stolte af blev drevet på en usandsynlig dårlig måde.

Naalakkersuisut kom i arbejdstøjet, tog ansvaret og gjorde deres pligt. Nu hvor vi skal stemme, så er det også os medlemmer af Inatsisartut, der skal melde ud til samfundet om vi ønsker at tage medansvar.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Men vi kan ikke finde midler til alt på denne første finanslov, for vi må prioritere. Dette er også en måde at vise medansvar på.

Inuit Ataqatigiit lægger vægt på, at vi fra og med finansloven for 2022 indleder forbedringer for alders- og førtidspensionister. Dette er første skridt og vi ønsker at øge indsatserne i de kommende år og dette initiativ vil ikke stå alene, idet initiativerne også kræver lovændringer og her tænker jeg især på lov om boligsikring som stadigvæk skal ændres. Men med dette understreger vi, at vi vil ændre lovene.

Vi er glade for, at vi afskaffer hellefiskeafgiften i det kystnære fiskeri, nøjagtigt som vi lovede under valgkampen. Vi er glade for, at fiskerne i det kystnære fiskeri nu får mulighed for at kunne forny deres udstyr. Vi vil altid have brug for dem og vi mener at vi har givet en god mulighed for en fornyelse af flåden. Takt til jer for at give input i debatten.

Vi har ønsket at medtage tandbøjlebehandling af børn i tekstanmærkningerne. Vi ser frem til at Naalakkersuisut kommer med en løsning. Alle børn i hele landet med behov skal have samme muligheder.

Vi er glade for, at der skal bygges ungdomsboliger i Qasigianguit, Tasiilaq, Ittoqqortoormiit, Kangaatsiaq og Upernavik. En har brug for en ungdom som tager vare på dem selv og som påtager sig ansvar. Vi vil opfordre Naalakkersuisut om at være fleksible i deres handlinger hvis det viser sig at byggeriet i de enkelte bosteder ikke kan lade sig gøre, således at man er åben for at man kan ansøge om at omrokere midlerne til andre bosteder.

Det har ikke været på sin plads, at man sidste år skulle foretage besparelser hos Oqaasileriffik. Hvis værdsættelse af vores sprog skal være andet end tomme ord, så mener vi, at man ikke skal skære ned hos Oqaasileriffik og derfor er vi

INUIT ATAQATIIT INATSIARTUNI

på vegne af Oqaasileriffik og det grønlandske sprog taknemmelige for, at vi har tilbagerullet besparelserne.

Indsættelse af en tekstanmærkning på finansloven om at genetablering af initiativer om selvforsyning forpligter opstart af initiativer og til at have en realistisk tilgang til arbejdet. Dette er vi tilfredse med.

Vi tilslutter os Naalakkersuisut ændringsforslag til Finansloven for 2022. Vi har følgende korte bemærkninger til disse:

Ændringsforslag nr. 97 en ændring af normeringen i Departementet for Udenrigsanliggender, ansættelse af departementschef, viser at sagen om et selvstændigt udenrigsdepartement kører som lovet.

Ændringsforslag nr. 98 Kommunernes tilsynsråd, den anstrengende sag hos Kommuneqarfik Sermersooq medfører at Departementet for Boliger skal lave en udredning om procedurer, arbejdsgange, regler m.v. og dette kræver at der stilles midler til rådighed.

Ændringsforslag nr. 99, øgede bevillinger til KNI koncernen, til Neqi A/S. Dette forudsætter en handling, idet en langsigtet planlægning er nødvendig. Inuit Ataqatigiit bedømmer hele KNI sagen som særdeles anstrengende.

Ændringsforslag nr. 134, 136-137 og 139

Aftale med kommunerne indeholder blandt andet bevillinger til at nedbringe sagspuklerne inden for socialområdet i kommunerne, i sager om forældres omsorgssvigt af deres børn.

Disse bevillinger er stærkt tiltrængte. For børnenes skyld. Børnene skal ikke betale for forældrenes og kommunernes svigt.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Vi roser Naalakkersuisut for at kunne forhandle en aftale hjem i år. Dette viser at man tager medansvar.

Ændringsforslag 140:

Finansiering af lufthavnen i Qaqortoq.

Kære Naalakkersuisoq for boliger og Trafik, mange tak!

Mange tak for at tage øjeblikkelig fat på at vise hvordan forholdene var i samme sekund du blev udnævnt som Naalakkersuisoq. Vi blev præsenteret for nye og retvisende oplysninger, som burde havde været fremsat forud for beslutningen i 2018. Du præsenterede en oversigt over hvor meget de forskellige banelængder ville koste, hvad der fremadrettet ville være mere bæredygtigt rent økonomisk m.v. Disse afstedkom mange forskellige meningstilkendegivelser – ja, selvfølgelig, for beslutningen vil få konsekvenser for mange. I dag er der bred opbakning bag aftalen, for vi blev alle enige om at en lufthavn på 1500 meter i Qaqortoq ville være en investering i fremtiden. Dette arbejde skulle været udført langt tidligere og vi er glade for, at vi kunne påtage os ansvar og afslutte opgaven.

Inuit Ataqatigiit finder det naturligt at man tilslutter sig Parisaftalen. Derfor glæder vi til at der fremlægges en intention om at vi tilslutter aftalen. For hvis man tror på klimaforandringerne er der ikke vej udenom, man skal handle. Vores fangere er hårdt ramt, fangstdyrene er begyndt at rykke sig pga. forandringerne, og viden om klimaforandringerne har rykket sig, hvor de ikke kan modsiges.

Til sidst tak til samarbejdspartnere i Finans- og Skatteudvalget. Vi skal til at færdiggøre et spændende arbejde. Tak til vores beundringsværdige og dygtige tolke og oversættere. I smiler altid til os.